

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

An Christus non iudicet quemquam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

VERSVS 15.

Vos secundum carnem iudicatis: ego non iudico quenquam.

QVÆSTIO I.

Quid secundum carnem iudicatis?

§.1. Iudicium eorum de sua vocatione, officioque crevit. Iactantiam, & mendacium illi exprobrant, quod arrogans videtur, quod sibi dabat testimonium; sed illa lux nullas mendacii tenebras habuit, loquebatur enim tanquam veritas. Illi tenebræ erant, ideo lucem non comprehenderunt. Clausis oculis furentium sol absens erat. Ideo secundum carnem, hoc est, secundum tenebras iudicabant, ut cæci de coloribus. Duplex haberi sensus ex his verbis potest. Nam iudicare eos secundum carnem & infirmitatem Christi, & secundum suam carnalem sapientiam aff. Et utque intelligere possumus. Vtraque expolitio iugenda est, ex vna enim altera necessario consequitur. Iudicabant de Domino animo alieno, inimico, suspicioso, perturbationibus obnoxio, incredulo, maligno, inuido. Atque hoc Syrus explicuit, cum vertit *ἡμεῖς ἀπὸ τῆς σαρκὸς*, hoc est, carnaliter. Hoc autem iudicium stultum est, & malum. Nam stultitia de sapientia iudicare non debet. Ut autem viuere secundum carnem, ita & iudicare secundum carnem, ilaudabile est. Hoc ex iudicio etiam iudicabant secundam carnem seu infirmitatem Christi, quamuis enim admiranda opera, & quorum maiestate obstupescerent, quotidie cernerent, cum tamen in eius persona, vestitu, comitatu nihil eximium aut regium cernerent, secundum id quod videbant, in illo iudicabant. Nempe secundum externam speciem, secundum formam serui.

QVÆSTIO II.

An Christus non iudicet quemquam?

§.1. Grauem continent illa verba reprehensionem. Vos, inquit, me de cælo venientem tumultuario, & stolido carnis iudicio damnatis, vobis iudicandi potestatem in Deum iniquissima tyrannide usurpatis, cum tamen ego ve i cognitor, iudex, & Dominus, simpliciter doceam, non iudicem, non damnem. Non ergo iudicet quemquam Dominus Iesus Christus: quærit Augustinus. Nonne est iudex viuorum & mortuorum?

Respondet: *Questio*, tract. 36. Ista duobus modis solui potest, ut aut hoc intelligamus, non iudico quemquam: id est, modo, sicut dicit alio loco, Ego non veni ut iudicem mundum, sed ut saluum faciam mandum: non iudicium suum negando, sed differendo. Aut tertio quia dixerat, vos secundum carnem iudicatis. Ita subiunxit, Ego non iudico quemquam: ut subaudiatur secundum carnem. Prima ergo dispensatio Domini nostri Iesu Christi medicinalis est, non iudicialis. Nam si primo venisset iudicaturus, neminem inuenisset cui premia iustitiae redderet. Quia ergo vidit omnes peccatores, & omnino neminem esse immunem a morte peccati: prius erat eius misericordia preroganda. & post exerendum iudicium, quia de illo cantauerat Psalmus, Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine. Non enim iudicium ait, & misericordiam.

Non iudicare secundum carnem docet etiam Rupertus, Chrysostomus ad temporis circumstantiam respicit, atque ea in sententia conuenit cum Augustino, indignum autem erat, cum ipse Iudex omnium

non iudicaret, ipsos Iudæos, qui serui erant ad suum tribunal Dominum omnium citare, & de illo pronunciare.

Et Theophylactus breuissimè *ὅτι οὐκ ἔστι τὸ τοῦ ἡγεῖν, ἵνα κερῖναι, ἐγὼ δὲ ἰδὲν κερῖναι οὐδὲν*. Non ad hoc veni, ut iudicem, nunc enim neminem iudico. Ex quo consequitur mirari non debere eos, si tam contumaciter rebellantes, & proteruentes non arguat, non puniat, erit feueritatis olim tempus, cum tarditatem suppliciorum grauitate compensabit.

VERSVS 16.

Et si iudico ego, iudicium meum verum est: quia solus non sum, sed ego & qui misit me, Pater:

QVÆSTIO I.

Quomodo iudicium suum verum esse probat?

§.1. Non abrogat sibi iudicandi potestatem, sed

probat, & testimonium, & omne suum iudicium esse verum, nec posse ab illo iudice repudiari. Ratio est, quia solus non sum, sententia mea vel de me ipso, vel de aliis, non est mea solius, sed eius qui misit me Patris: si mihi tanquam Dei legato fidem non habetis, Deo Patri ipsi credite, qui mecum est, qui fallere non potest; quicquid autem ego loquor, ille etiam & loquitur, & testatur.

Solus non est, sed an solius testimonium ratum non esset? si Pater misit, quomodo cum eo est. Non enim cum legato rex esse solet, qui misit. Sed missio est incarnatio, Pater cum filio est, quia vna eademque, vtriusque substantia. Augustinus hoc ostendit contra Sabellium, & Patripassianos. Tanquam diceret, tract. 36. *Verum est iudicium meum, quia solus non sum, sed ego, & qui misit me Pater. Erubescite Sabelliane, audiu filium, audis Patrem. Pater, Pater est: Filius, Filius est: Non dixit ego sum Pater, & ego ipse sum filius: sed solus non sum, inquit. Quare solus non es? quia mecum est Pater. Ego sum, & qui misit me Pater. Audis ego sum, & qui me misit. Ne perdas personam, distingue personas, distingue intelligentiam noli sperare perfidia, ne iterum quasi fugiens Charybdim, in Scyllam incurras. Vorabat enim te gurgis impietatis Sabellianorum, ut diceret ipsum esse Patrem qui est filius, modo didicisti, solus non sum sed ego & qui misit me Pater. Agnosce quia Pater, Pater est: & Filius, Filius est. Bene agnosce: sed noli dicere: Pater maior est, Filius minor est: Noli dicere Pater aurum est, Filius argentum est. Vna substantia est, vna diuinitas, vna coeternitas, perfecta equalitas, dissimilitudo nulla. Nam si tantummodo alterum credideris esse Christum, non eum qui Pater est, & in aliquo tamen distans secundum naturam esse putaueris, à Charybdi quidem euasisti, sed in Scyllam scopulis naufragasti. In medio nauiga, vtrumque periculosum latus euita, Pater, Pater est, Filius, Filius est: Bene periculum absorbentis gurgitis euasisti, quid vix ire in alteram partem ut dicas, aliud est Pater, Filius aliud? Alius est rectè dicit, aliud non rectè. Alius enim est filius, quia non est ipse qui Pater, & alius Pater, quia non est ipse qui filius: non tamen aliud, sed hoc ipsum est & Pater & Filius. Quid est, hoc ipsum est? Vnus Deus est. Audisti quia non sum solus, sed ego, & qui misit me Pater. Audi quomodo credas Patrem & filium, audi ipsum filium, Ego & Pater vnum sumus, non dixit, Pater ego sum, aut ego & Pater vnum est: sed cum dicit, Ego & Pater vnum sumus, & à Charybdi & à Scylla liberaberis. In duobus istis verbis quod dixit vnum, liberat te ab Ario: quod dixit sumus, liberat te à Sabellio. Si vnum, non ergo diuersum. Si sumus, ergo & Pater & Filius. Sumus enim non diceret de vno, sed & vnum non diceret de diuersis.*

Christi iudicium est, iudicium Patris.

Sabellius refutatur.

Eodem